

Seat No. _____

HAK-1601100101051100

B. A. (Sem.-V) (CBCS) Examination

May - 2023

Sanskrit

(Laghusinddhant Kaumudi)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચન / Instructions :

- (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(1) All questions carry equal marks.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) Figures to the right indicate full marks.

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સૂત્રો સમજાવો : ૧૪
1 Explain any **four** sutras of the following : 14
(૧) તુલ્યાસ્યપ્રયત્નં સવર્ણમ્ ।
(૨) સુપ્તિઙ્ઠન્તં પદમ્ ।
(૩) હલન્ત્યમ્ ।
(૪) પૂર્વત્રાસિદ્ધમ્ ।
(૫) આઘન્તો ટકિતૌ ।
(૬) કાલાધ્વનોરન્ત્યન્તસંયોગે ।
(૭) યતશ્ચ નિર્ધારણમ્ ।
(૮) રૂચ્યર્થાનાં પ્રીયમાણઃ ।
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સસંદર્ભ સમજાવો : ૧૪
2 Explain with reference of the context any **four** of the following : 14
(૧) ઇતિ માહેશ્વરાણિ સૂત્રાણિ અણાદિસંજ્ઞાર્થાનિ ।
(૨) ઉકાલોઽશ્વહસ્વદીર્ઘપ્લુતઃ ।
(૩) પ્રતિજ્ઞાનુનાસિક્યાઃ પાણિનીયાઃ ।
(૪) અનુક્ટે કર્મણિ દ્વિતીયા સ્યાત્ ।
(૫) અભિધાનં ચ પ્રાયેણ તિઙ્કૃતતદ્ધતસમાસૈઃ ।
(૬) આકૃતિગણોઽયમ્ માર્તણ્ડઃ ।
(૭) કર્માદિનામપિ સમ્બન્ધમાત્રવિવક્ષ્યાં ષષ્ઠી એવ ।
(૮) શેષે વિભાષા ।

૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત વાક્યોના અધોરેખિત પદની વિભક્તિ સમજાવો : ૧૪
3 Give case of **seven** underlined words of the following : 14

- (૧) રામેણ વાલી હતઃ ।
- (૨) માતુઃ સ્મરતિ ।
- (૩) ગ્રામમ્ અજાં નયતિ ।
- (૪) નૃપઃ વિપ્રાય ગાં દદાતિ ।
- (૫) હે રામ ! ત્વામભિવન્દે ।
- (૬) અગ્નયે સ્વાહા ।
- (૭) સર્વસ્મિન્ આત્મા અસ્તિ ।
- (૮) કટે આસ્તે ।
- (૯) ધાવતઃ અશ્વાત્ પતતિ ।
- (૧૦) મોક્ષે ઇચ્છાસ્તિ ।

૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ સાતની સંધિ કરો : ૭
4 (A) Join the following words : (any **seven**) 7

- (૧) દૈત્ય + અરિઃ । (૨) લક્ષ્મી + છાયા ।
- (૩) રમા + ર્દેશઃ । (૪) ગંજા + ઓધઃ ।
- (૫) મધુર + અક્ષરમ્ । (૬) ઉપ + ઇતિ ।
- (૭) અક્ષ + ઋહિની । (૮) પરિ + ર્દેશઃ ।
- (૯) જન + ઉચિતઃ । (૧૦) વાક્ + મયઃ ।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત સંધિવિગ્રહ કરો : ૭
(B) Dissolve the Sandhi : (any **seven**) 7

- (૧) નાયકઃ (૨) સાધૂપાસ્ય
- (૩) કમલ્લાલયઃ (૪) વિષ્ણોઽવ
- (૫) શિવોવન્દ્યઃ (૬) ઉપાખ્યાન્
- (૭) ગવાગ્રમ્ (૮) ઉપેન્દ્રઃ
- (૯) સમ્રાટ (૧૦) દેવૈશ્વર્યમ્

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દો સમજાવો : ૧૪
5 Explain any **four** words of the following : 14

- (૧) ઉપસર્ગાઃ (૨) વાર્તિકઃ
- (૩) માહેશ્વરાણિ સૂત્રાણિ (૪) પાણિનિ
- (૫) ગુણઃ (૬) સવર્ણમ્
- (૭) પરિક્રયણમ્